

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/79/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517209513
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:1517209513.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Tatra banka, a.s., so sídlom Bratislava, Hodžovo nám. 3, IČO: 00 686 930, zastúpený advokátskou kanceláriou: RASLEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mostová 2, IČO: 36 855 561, proti žalovaným: 1. O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., M. XXX/XX, 2. P. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., M. XXX/XX, obaja žalovaní zastúpení: G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., O.. A. 5, o zaplatenie sumy 1 576 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných v 1.a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 7Csp/300/2017-148 zo dňa 25. júla 2018 v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti výroku o nároku o náhradu trov konania, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti výroku o nároku o náhradu trov konania **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie v týchto častiach na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie zhora uvedeným rozsudkom konanie o zaplatenie sumy 440 Eur zastavil (I. výrok). Žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 136 Eur spolu so zmenkovou odmenou vo výške 5,25 Eur a zmenkovým úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 1 576 Eur od 20.04.2017 do 16.05.2017, 6 % ročne zo sumy 1 536 Eur od 17.05.2017 do 16.06.2017, 6 % ročne zo sumy 1 496 Eur od 17.06.2017 do 13.07.2017, 6 % ročne zo sumy 1 456 Eur od 14.07.2017 do 15.08.2017, 6 % ročne zo sumy 1 416 Eur od 16.08.2017 do 18.09.2017, 6 % ročne zo sumy 1 376 Eur od 19.09.2017 do 16.10.2017, 6 % ročne zo sumy 1 336 Eur od 17.10.2017 do 14.11.2017, 6 % ročne zo sumy 1 296 Eur od 15.11.2017 do 18.12.2017, 6 % ročne zo sumy 1 256 Eur od 19.12.2017 do 16.01.2018, 6 % ročne zo sumy 1 216 Eur od 17.01.2018 do 13.02.2018, 6 % ročne zo sumy 1 176 Eur od 14.02.2018 do 13.03.2018, 6 % ročne zo sumy 1 136 Eur od 14.03.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého v rozsahu plnenia (II. výrok). Žalobcovi voči žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok). Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 261 ods. 1, 8, § 303, § 497, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“ alebo „Obchodný zákonník“), § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 31, § 32 ods. 1, § 48 ods. 1, § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „Zmenkový a šekový zákon“), § 144, § 145 ods. 1, 2, § 146 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca využil svoje dispozičné oprávnenie a vzal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 440 Eur, skôr než začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, súhlas žalovaných s čiastočným späťvzatím žaloby nebol potrebný, súd akceptoval čiastočné späťvzatie žaloby a konanie v časti o zaplatenie sumy 440 Eur zastavil. Predmetom konania tak zostala istina vo výške 1 136 Eur, zmenková odmena vo výške 5,25 Eur a zmenkový úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 1 576 Eur od 20.04.2017 do 16.05.2017, 6 % ročne zo sumy 1 536 Eur

od 17.05.2017 do 16.06.2017, 6 % ročne zo sumy 1 496 Eur od 17.06.2017 do 13.07.2017, 6 % ročne zo sumy 1 456 Eur od 14.07.2017 do 15.08.2017, 6 % ročne zo sumy 1 416 Eur od 16.08.2017 do 18.09.2017, 6 % ročne zo sumy 1 376 Eur od 19.09.2017 do 16.10.2017, 6 % ročne zo sumy 1 336 Eur od 17.10.2017 do 14.11.2017, 6 % ročne zo sumy 1 296 Eur od 15.11.2017 do 18.12.2017, 6 % ročne zo sumy 1 256 Eur od 19.12.2017 do 16.01.2018, 6 % ročne zo sumy 1 216 Eur od 17.01.2018 do 13.02.2018, 6 % ročne zo sumy 1 176 Eur od 14.02.2018 do 13.03.2018, 6 % ročne zo sumy 1 136 Eur od 14.03.2018 do zaplataenia a náhrada trov konania. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 17.06.2008 žalobca ako veriteľ a žalovaný v 1. rade ako dlžník uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere č. 08-0000129164, na základe ktorej poskytol žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi vystupujúci v postavení podnikateľa úver vo výške 300 000 Sk/9 958,18 Eur, ktorý bol dňa 16.04.2010 navýšený o sumu 4 564 Eur. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní dňa 25.07.2018 uviedol, že nepopiera skutočnosť, že požiadal žalobcu o navýšenie úveru tak ako to vyplýva zo žiadosti zo dňa 15.04.2010. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie skutočnosť, že došlo k navýšeniu úveru o 4 564 Eur dňa 16.04.2010 považoval za nespornú. Spolu tak žalovanému v 1. rade boli poskytnuté prostriedky vo výške 14 522,18 Eur. Žalovaný v 1. rade nedodrжал svoje povinnosti, vyplývajúce zo zmluvy, a dohodnuté splátky riadne a včas neplnil, preto dňa 26.04.2013 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu 26.04.2013 zaplatil žalovaný v 1. rade sumu vo výške 12 671,74 Eura a po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. po 26.04.2013 uhradil sumu vo výške 2 292,22 Eur s tým, že od mája 2017 pritom žalovanými bola uhradená na predmetný úverový vzťah suma v celkovej výške 440 Eur. Súd prvej inštancie predmetný vzťah posúdil ako obchodnoprávny vzťah. V danom prípade na strane žalovaných nejde o spotrebiteľov a predmetná zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou, a preto na daný vzťah súd nemohol aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a týkajúce sa ochrany spotrebiteľov a žalovaným tak poskytnúť tomu zodpovedajúcu ochranu. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalovaný v 1. rade v čase uzatvorenia zmluvy dňa 17.06.2008 vystupoval ako fyzická osoba - podnikateľ pod obchodným menom Karol Szinkoya, so sídlom Čičov, Hlavná 316, IČO: 36 088 317, registrovaný pod obchodným menom v Komárne, č. živnostenského registra: 410-16763 a tak bol v zmluve označený ako zmluvná strana dlžník. Žalovaný v 1. rade ukončil dňa 21.08.2013 podnikateľskú činnosť, t.j. až po vzniku právneho vzťahu, čo nemení nič na skutočnosti, že v čase poskytnutia úveru (uzavretia zmluvy) bol podnikateľom-samostatne zárobkovo činnou osobou. Na základe predmetnej zmluvy o splátkovom úvere bol žalobcom poskytnutý žalovanému v 1. rade úver na účel financovania investícií menšieho rozsahu. Pohľadávka žalobcu pritom bola zabezpečená vlastnou zmenkou (bianko zmenkou), pričom podmienky použitia zmenky boli dohodnuté v zmluve o použití zmenky zo dňa 17.06.2008, uzatvorená medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade ako ručiteľom (avalistom). Uvedená skutočnosť, že zmluvu žalovaný v 1. rade uzatváral ako podnikateľ vyplýva aj z obsahu zmluvy, kde je uvedené v záhlaví zmluvy, že pri tomto právnom úkone vystupuje žalovaný v 1. rade ako podnikateľ. Ani v prípade žalovanej v 2. rade ako avalistu nejde o spotrebiteľa. Žalovaná v 2. rade nie je zmluvnou stranou zo zmluvy o splátkovom úvere, ale len avalistom (zmenkovým ručiteľom) zo zmluvy o použití zmenky, ktorá je zabezpečovacou zmluvou k zmluve o úvere, ktorá nespĺňa charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. OZ a pri uzatváraní zmluvy o použití zmenky v postavení avalistu nemožno hovoriť o postavení žalovanej v 2. rade ako spotrebiteľa a to z dôvodu, že nemožno považovať za spotrebiteľa osobou, ktorej služba nie je určená. V danom prípade služba (poskytnutie úveru) bolo určené žalovanému v 1. rade ako podnikateľovi. Hlavným záväzkom bola poskytnutá služba (splátkový úver) a vedľajší záväzok slúžil na zabezpečenie veriteľovej pohľadávky. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca si nároky v tomto spore neuplatňuje titulom zmluvy, ale odvodzuje svoje práva z vlastnej vystavenej zmenky ako abstraktného cenného papiera. Uvedené konštatoval v tomto spore aj Krajský súd v Nitre v uznesení č. k. 9NcC/2/2018-48 zo dňa 28.01.2018. V tomto spore bola zmenka použitá na zabezpečenie záväzku vrátiť poskytnutý úver, pričom dňa 17.06.2008 bola uzatvorená zmluva o použití zmenky a to medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou v 2. rade (avalistom), ktorá upravovala vznik, zánik a samotný obsah tzv. vyplňovacieho práva v čl. II a III zmluvy o použití zmenky. V danom prípade žalobca vyplnil bianko zmenku v súlade s jej obsahom a vyplnením bianko zmenky v súlade so zmluvou o vyplňovacom práve sa tak z pôvodne neúplnej zmenky stala riadna zmenka, obsahujúca všetky náležitosti vyžadované právnou úpravou a to spätne ku dňu jej vystavenia. Súd prvej inštancie predmetnú zmenku považoval za platnú s tým, že táto sa vzťahuje aj na navýšenie úveru, k čomu došlo dňa 16.04.2010 na základe dodatku č. 1 k zmluve o splátkovom úvere č. 08-0000129164. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na bod 1.6 zmluvy o použití zmenky, podľa ktorého dlžník a avalista vyhlasujú, že súhlasia s tým, aby bola spôsobom obsiahnutým v tejto zmluve zabezpečená Zabezpečená pohľadávka aj po zmene úverovej zmluvy, ktorá bude dohodnutá medzi veriteľom a dlžníkom na základe písomného dodatku

k úverovej zmluve. V danom prípade preto nebolo potrebné, aby dodatok č. 1 k zmluve a žiadosť o navýšenie úveru bolo podpísané aj žalovanou v 2. rade. Zmenka tak zabezpečovala aj navýšenie úveru, a preto tvrdenia žalovaných v tomto smere považoval za nedôvodné. Rovnako za nedôvodnú považoval aj obranu žalovaných, že dlh žalobcu bol v uhradený v celom rozsahu. V tomto smere žalovaných zaťažovalo dôkazné bremeno, aby toto svoje tvrdenie o zániku záväzku, ktorý je predmetom tohto sporu, preukázali. Žalovaní však toto skutkové tvrdenie nepreukázali. Žalobca naopak preukázal v konaní, že eviduje dlžnú sumu vo výške 1 136 Eur s príslušenstvom po zohľadnení úhrad zo strany žalovaných po podaní žaloby, t.j. 11 x 40 Eur, t.j. spolu 440 Eur, v ktorej časti súd konanie zastavil, vzhľadom na to, že žalobca v tejto časti zobral žalobu späť a súhlas žalovaných potrebný nebol, lebo k čiastočnému späťvzatiu došlo skôr ako začalo pojednávanie vo veci. Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že suma navýšenia úveru (4 564 Eur) v Dodatku č. 1 k zmluve o splátkovom úvere č. 08-0000129164 zo dňa 16.04.2010 bola zahrnutá k výške úveru po zohľadnení sumy úveru, ktorá už bola uhradená žalovaným v 1. rade (5 394,04 Eur). Predmetným dodatkom č. 1 k zmluve sa menila aj konečná splatnosť úveru. V danom prípade nebola suma navýšenia úveru pripočítaná k pôvodnej poskytnutej sume úveru 9 958,18 Eur, ale bola pripočítaná k zostatku úveru ku dňu jeho navýšenia, t.j. ku sume 5 394,04 Eur. V danom prípade tak bolo žalovanému v 1. rade poskytnuté prostriedky vo výške 14 522,18 Eur. Súd prvej inštancie uviedol, že v tomto smere tvrdenie žalovaných, že navýšenie úveru predstavovala suma 5 000 Eur z titulu zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 00-0001700127 zo dňa 19.01.2010 neobstojí, pretože k navýšeniu úveru zo zmluvy o splátkovom úvere došlo na základe dodatku č. 1 zo dňa 14.06.2010, čo vyplýva aj z výpisu z úverového účtu a uvedená zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa týka iného zmluvného vzťahu a nesúvisí s prejednávanou vecou. Súd prvej inštancie zo žiadosti o BusinessÚver TB express zo dňa 15.04.2010 mal za preukázané, že žalovaný v 1. rade požiadal o navýšenie úveru č. 08-0000129164 na celkovú sumu 4 564 Eur, pričom podľa bodu 2. parametre splátkového úveru sú: pôvodná výška úver 9 958,18 Eur, zostatok 5 394,04 Eur, pôvodná doba splatnosti 48 mesiacov, maximálna suma navýšenia 4 564 Eur, maximálne predĺženie doby splatnosti o 22 mesiacov, o akú sumu chcete navýšiť úver: 4 564 Eur. Z uvedenej žiadosti vyplývajú parametre úveru poskytnutého žalovanému v 1. rade na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 17.06.2008 (mimo iného je pôvodná výška úveru a jeho zostatok ku dňu žiadosti) a tiež suma o ktorú žalovaný v 1. rade úver žiadal navýšiť, a to práve o sumu 4 654 Eur, čo bola zároveň aj maximálna suma možného navýšenia úveru. Žiadateľom navýšenia bol žalovaný v 1. rade, a preto tvrdenie že k navýšeniu úveru nedošlo neobstojí. Napokon žalovaný v 1. rade na pojednávaní dňa 25.07.2018 uviedol, že nepopiera, že požiadal o navýšenie úveru tak ako to vyplýva zo žiadosti zo dňa 15.04.2010. Keďže úver bol navýšený o 4 564 Eur a ku dňu vyhotovenia žiadosti bol zostatok úveru vo výške 5 394,04 Eur, bola v Dodatku č. 1 k zmluve o splátkovom úvere výška úveru uvedená sumou 9 958,04 Eur (5 394,04 + 4 564 Eur). Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že k navýšeniu úveru došlo a to dňa 16.04.2010 na sumu 4 564 Eur, čo napokon vyplýva aj z výpisu účtu žalovaného v 1. rade. Pokiaľ išlo o úhrady na účet č. 2002008857/1100 pod VS: 646265 v sume 1 248 Eur (24), vo vzťahu ktorým žalovanými tvrdili, že neboli zohľadnené žalobcom na úhradu úveru titulom zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 17.06.2008, súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané, že tieto úhrady sa týkajú iného zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade a to produktu VISA Business, v rámci ktorého sa pri úhrade uvádza variabilný symbol VS: 646265. Z uvedeného je zrejmé, že tento variabilný symbol bol pridelený k inému záväzku žalovaného v 1. rade, ktorý mu vznikol z titulu vydania firemnej kreditnej karty VISA BUSINESS s úverovým rámcom 2 000 Eur. Uvedené zodpovedá aj výzve na zaplatenie urgencia zo dňa 04.06.2016 ktorý žalovaní predložili v konaní, v ktorom sa ako variabilný symbol uvádza VS: 646265. Prvoinštančný súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že variabilný symbol slúži na spárovanie platieb a identifikáciu toho, ktorý záväzok dlžník veriteľovi uhradza. V tomto prípade variabilný symbol: 646265 sa týkal dlhu žalovaného v 1. rade, ktorý mu vznikol používaním kreditnej karty VISA BUSINESS, pričom pre úhradu dlhu, ktorý je predmetom sporu, bol povinný uvádzať variabilný symbol: 88000129164 a všetky platby označené týmto variabilným symbolom boli započítané na dlh zo zmluvy o splátkovom úvere 08-0000129164. Preto úhrady na účet č. 2002008857/1100 pod VS:8000129164 v sume 658 Eur (15 kusov potvrdení o vklade) sa týkajú zmluvného vzťahu, ktorý je predmetom sporu, a žalobca zohľadnil predmetné úhrady. Žalovaní preto boli povinní pri vykonávaní úhrad vo vzťahu k predmetnému splátkovému úveru uvádzať variabilný symbol VS: 800129164, ktorý im bol priradený podľa čísla úverovej zmluvy - zmluvy o splátkovom úvere č. 08-0000129164. Všetky platby žalovaných, ktoré vykonali vo vzťahu k predmetnému úveru, t. j. pod variabilným symbolom 8000129164 boli žalobcom na predmetný dlh aj započítané a uvedené vyplýva aj z výpisu z úverového účtu. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vychádzajúc z vyššie uvedeného, tvrdenie žalovaných, že úver, ktorý je predmetom sporu, splatili, neobstojí a súčasne neobstojí ani tvrdenie žalovaných, že ich platby

neboli údajne na dlh započítané, pretože mal za preukázané, že žalovaný v 1. rade vyčerpal všetky poskytnuté finančné prostriedky (14 522,18 Eur), avšak dlžnú sumu neuhradil v plnom rozsahu. Už v priebehu zmluvného vzťahu žalovaný v 1. rade porušil svoje zmluvné povinnosti, prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, a preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 26.04.2013 s tým, že pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala sumu 3 429,17 Eur, z toho istina 3 292,05 Eur, dlžné úroky ku mimoriadnej splatnosti 84,21 Eur, dlžné úroky z omeškania ku dňu mimoriadnej splatnosti 36,91 Eur a dlžné poplatky 16 Eur. V konaní bolo preukázané, že žalovaný po zosplatení úveru vykonal platby a to v celkovej výške 2 292,22 Eur s tým, že ku dňu 19.04.2017 vykonal platby vo výške 1 852,22 Eur, čo vyplýva z výpisu z bankovej knihy (aktuálny stav úveru) a po podaní žaloby platby v celkovej výške 440 Eur, t. j. spolu 2 292,22 Eur. V časti sumy 440 Eur žalobca zobral žalobu čiastočne späť a konanie v tejto časti zastavil. V danom prípade sú tak žalovaní v 1. a 2. rade povinní zaplatiť žalobcovi na istine sumu 1 136 Eur, na zmenkovej odmene sumu 5,25 Eur. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 136 Eur spolu so zmenkovou odmenou vo výške 5,25 Eur. Spolu s týmito sumami uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušný zmenkový úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 1 576 Eur od 20.04.2017 do 16.05.2017, 6 % ročne zo sumy 1 536 Eur od 17.05.2017 do 16.06.2017, 6 % ročne zo sumy 1 496 Eur od 17.06.2017 do 13.07.2017, 6 % ročne zo sumy 1 456 Eur od 14.07.2017 do 15.08.2017, 6 % ročne zo sumy 1 416 Eur od 16.08.2017 do 18.09.2017, 6 % ročne zo sumy 1 376 Eur od 19.09.2017 do 16.10.2017, 6 % ročne zo sumy 1 336 Eur od 17.10.2017 do 14.11.2017, 6 % ročne zo sumy 1 296 Eur od 15.11.2017 do 18.12.2017, 6 % ročne zo sumy 1 256 Eur od 19.12.2017 do 16.01.2018, 6 % ročne zo sumy 1 216 Eur od 17.01.2018 do 13.02.2018, 6 % ročne zo sumy 1 176 Eur od 14.02.2018 do 13.03.2018, 6 % ročne zo sumy 1 136 Eur od 14.03.2018 do zaplatenia. V danom prípade súd prvej inštancie uložil žalovaným lehotu na splnenie súdom uloženou povinnosťou v trvaní 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého v rozsahu plnenia, keďže na strane žalovaných ide o dlžníka (žalovaný v 1. rade) a avalistu - zmenkový ručiteľ (žalovaná v 2. rade), čo musí byť vyjadrené a vo výroku rozsudku súdu s tým, že títo nie sú zaviazaní spoločne a nerozdielne, t. j. solidárne, ako pôvodne žaloval žalobca s tým, že na pojednávaní dňa 25.07.2018 v tomto smere upravil petičnú žalobu a súd prvej inštancie uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 25.07.2018 pripustil zmenu žaloby. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

2. Žalovaní 1. a 2. zhora citovaný rozsudok napadli v zákonnej lehote vo vyhovujúcej časti odvolaním z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f), g) a h) CSP, domáhajúc sa, aby odvolací súd opätovne posúdil rozsudok súdu prvej inštancie a dal odpovede na nižšie uvedené otázky a posúdenie, či boli splnené podmienky na podanie žaloby:

- v ktorý deň bola zmenka predložená na videnie alebo na platenie po dátume zročnosti?
- kedy bolo prijatie alebo platenie zmenky odopreté?
- kedy bolo odopretie prijatia alebo platenia zistené verejnou listinou (protestom pre neprijatie alebo neplatenie)?

Žalovaní namietali, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje právne posúdenie, keďže súd prvej inštancie neuvádzal žiaden paragraf Obchodného alebo Občianskeho zákonníka a Zmenkový a šekový zákon sa v ňom vôbec nespomína. Za účelom spochybnenia nespotebiteľského charakteru úverového vzťahu uviedli, že ako manželia si vo svojom dome potrebovali vymeniť strechu a zatepliť dom, čiže išlo o súkromnú investíciu rodiny pre vlastné súkromné potreby. Vzhľadom na to, že manžel - žalovaný 1. mal účet ako živnostník - vyučený murár, požiadal banku v ktorej mal založený bankový účet o poskytnutie hypotekárneho úveru na rekonštrukciu rodinného domu. Banka mu však ponúkla rýchlejší spôsob pôžičky bez problémov s vybavovaním znaleckého posudku. Manželka nezná práva na tento návrh pristúpili, a o skutočných súvislostiach sa mali možnosť poradiť až po prevzatí žaloby a platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V. Namietali, že vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre nebolo prihliadané na ich občianske a spotrebiteľské práva. Namietali, že vystavená zmenka sa nevzťahuje na časť úveru o ktorú bol pôvodný úver navýšený a že celý úver bol v plnom rozsahu a vo výške 300 000 Eur uhradený. Ďalej namietali, že vo veci rozhodoval miestne nepríslušný súd, pretože v danej veci ide o spotrebiteľský spor. V odôvodnení rozsudku im chýbalo posúdenie samotnej zmenky z hľadiska zákona o zmenkách aj v paragrafoch, ktoré by vôbec umožňovali dodatočne vyplňovať neúplnú zmenku, a teda zo zákona neplatnú zmenku, pretože v zákone nenašiel pojem bianko ani blanko zmenku nenašiel, a preto je aj samotná dohoda o vyplňovaní alebo doplňovaní zmenky nie len

obchádzajúca zákona, ale aj protizákonná. Taktiež namietali spôsob úročenia, pretože v ich prípade nebolo úročenie uvedené na zmenke, avšak toto musí byť vopred dohodnuté (a uvedené na zmenke) vo výške 1,5 % až 6 %. Záverom uviedli, že pri pochybnostiach o obsahu právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom, sa použije výklad pre spotrebiteľa priaznivejší, majú za to, že zmluvné vzťahy a typy zmlúv uvádzané v Občianskom a Obchodnom zákonníku sú vo vzťahu *lex specialis*, avšak Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku *lex generalis* a teda zastrešuje právnu úpravu k podriadenému právnemu predpisu, ktorý upravuje určité špeciálne otázky. Je nesporné, že spôsob a formu zmlúv oveľa konkrétnejšie špecifikuje Občiansky zákonník a s paragrafmi na ochranu spotrebiteľa, preto má špeciálna úprava prednosť pred všeobecnou.

3. Dňa 17.10.2018 bolo súdu prvej inštancie doručené doplnenie odvolania, v ktorom žalovaní uviedli, že v odvolaní malo byť na 2. strane uvedené správne číslo paragrafu 266 Obchodného zákonníka, nie § 66 ako bolo uvedené. Ďalej požiadali o zohľadnenie aj znenia zákona č. 191/1950 Zb., a to hlavne § 38 ods. 1, § 45 ods. 1 až ods. 6 a za najdôležitejšiu považujú preklúziu podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Záverom poukázali na spoločné ustanovenia § 3a, pretože zmenka bola jednoznačne použitá v rozpore so zákazom použitia zmenky na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky, alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy.

4. Dňa 06.11.2018 bolo súdu prvej inštancie doručené ďalšie doplnenie odvolania, v ktorom žalovaní poukázali na absolútnu neplatnosť samotnej zmluvy o splátkovom úvere a jej neoddeliteľnej prílohy tzv. Zmluvy o použití zmenky v podstate dohody na udelenie vyplňovacieho práva uzavretej údajne podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorá nie je typovo upravená v Obchodnom zákonníku, a preto je ustanovenia § 570 až 574 OZ použitá pre obchodnozväzkové vzťahy. Namietali, že išlo o zneužitie práva, ktorému bráni § 574 ods. 2 OZ podľa ktorého, dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práva, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti je neplatná. Ručiteľka (avalistka) tak bola pripravená o svoje právo na udelenie súhlasu resp. nesúhlasu, aby sa zabezpečil aj akýsi nový záväzok alebo iný záväzok bez jej súhlasu a proti jej vôli, pretože v čase uzatvorenia zmluvy neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, teda v tom čase nemohla povinná osoba realizovať svoje právo uznať dlh a nemohla následne dohodnúť a udeliť akési vyplňovacie právo na neexistujúci imaginárny dlh na akúsi nezákonnú bianko zmenku.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na predošlej argumentácii a stanoviskách, písomne doručených či ústne prednesených pred súdom prvej inštancie. Na tieto tak týmto vyjadrením zároveň odkázal. V odvolaní žalovaní namietali viaceré skutočnosti, pričom väčšinu z nich predkladali už v rámci súdneho konania pred súdom prvej inštancie a stanovisko k nim už zaujal. Zároveň sa s nimi riadne a obsiahlo vysporiadal aj súd prvej inštancie v rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Vychádzajúc z odvolania a oboch jeho doplnení uviedol, že žalovaní namietajú najmä, že: (i) poskytnuté finančné prostriedky boli určené na výmenu strechy a zateplenie rodinného domu žalovaných, boli tak využité na súkromné potreby žalovaných a obaja žalovaní vystupujú ako spotrebiteľia, (ii) navýšenie úveru sa údajne „na zmenku nevzťahovalo“, z čoho podľa nich vyplýva, že „úver-pôžička“ zabezpečená zmenkou bola z ich strany už dávno osobne uhradená v pokladni našej spoločnosti, (iii) zmenka bola nevyplnená, a teda podľa žalovaných zo zákona neplatná, keďže v zmenkovom zákone nemá pojem bianko zmenka právnu oporu, (iv) na zmenke nebolo zaznačené jej úročenie, v čom vidia žalovaní nesprávnosť rozsudku a zmenka bola použitá údajne v rozpore so zákonom, lebo sa ňou mala uspokojovať pohľadávka zo spotrebiteľskej zmluvy, (v) absolútnou neplatnosťou trpí aj Zmluva o použití zmenky, keďže jej uzavretím došlo k „nekalému zneužitiu dôvery občanov“ a oprávnené osoby sa jej podpisom vzdali práva, ktoré im ešte nevzniklo - práva na udelenie - neudelenie súhlasu, aby sa zabezpečil aj nový záväzok bez jej súhlasu a proti jej vôli. K postaveniu žalovaných ako spotrebiteľov uviedol, že nemožno opomenúť, že: (i) žalovaný v 1. rade (dlžník) vystupoval pri uzatváraní Zmluvy o splátkovom úvere č. 08-0000129164 zo dňa 17.06.2008 (ďalej len „Zmluva“) ako podnikateľ - samostatne zárobkovo činná osoba, (ii) bol označený identifikačným číslom organizácie (IČO) a tiež označením podnikateľského registra, v ktorom bol v čase uzavretia Zmluvy v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou registrovaný, (iii) Zmluva (v záhlaví) obsahuje explicitnú informáciu, že pri tomto úkone dlžník vystupuje ako podnikateľ a (iv) žalovanému v 1. rade boli Zmluvou poskytnuté peňažné prostriedky na účel financovania investícií menšieho rozsahu; (ii) žalovaný v 2. rade (avalista) zabezpečil záväzok podnikateľa, pričom mu nebolo zo strany našej spoločnosti poskytnuté žiadne plnenie či služba (čo a priori vylučuje, aby sme voči nemu vystupovali ako dodávateľ a aby išlo o spotrebiteľský vzťah). V tejto súvislosti tak potom posudzovanie zmluvného vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského neobstojí. Ak by aj dlžník v rozpore s dohodnutým účelom Zmluvy použil prostriedky na uspokojenie svojich osobných potrieb, táto skutočnosť mu v žiadnom prípade nemôže byť v budúcnosti na prospech (a na úkor žalobcu). Porušenie dojednania o účele použitia finančných prostriedkov dlžníkom nemôže byť dôvodom pre neskoršie prekvalifikovanie jeho statusu a

postavenia na spotrebiteľa a v tomto smere ho dokonca zvýhodniť. Dodal, že žalobcová spoločnosť sa dištancuje od toho, že by akýmkoľvek spôsobom chcela klientov znevýhodniť a obchádzať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. V predmetnom prípade však dlžník prejavil záujem o úver na financovanie svojho podnikania, takto nám účel vyžiadaných peňažných prostriedkov v rámci predzmluvných rokovaní prezentoval a do zmluvného vzťahu vstúpil ako podnikateľ. K navýšeniu úveru a k údajnému uhradeniu dlhu žalobca odkázal najmä na jeho podanie zo 14.06.2018. Žalovanému v 1. rade na základe Zmluvy poskytli úver vo výške 300.000,- Sk (suma vo výške 9 959,18 Eur). Spoločnosť žalobcu žalovanému v 1. rade úver navýšila o sumu vo výške 4 564 Eur, a to dňa 16.04.2010. Spolu teda žalovaný v 1. rade čerpal úver vo výške 14 523,18 Eur. Navýšenie úveru preukázal predložením Výpisu z úverového účtu, z ktorého je zrejmé, že dňa 16.04.2010 bola na účet žalovaného v 1. rade pripísaná suma vo výške 4 564 Eur. Taktiež súdu predložil Dodatok podpísaný žalovaným v 1. rade, ktorým došlo k zmene Zmluvy, a to vo vzťahu k „Výške úveru“ ako aj vo vzťahu ku „Konečnej splatnosti“. V neposlednom rade odkázal aj na žiadosť žalovaného v 1. rade o BusinessÚverTB Expres zo dňa 15.04.2010, ktorá bola spoločnosti predložená deň pred žalovaným v 1. rade spochybňovaným navýšením úveru. Z tejto žiadosti vyplývajú parametre úveru poskytnutého žalovanému v 1. rade na základe Zmluvy (mimo iného aj pôvodná výška úveru a jeho zostatok ku dňu žiadosti) ale tiež aj suma, o akú žiadal žalovaný v 1. rade úver navýšiť (práve o sumu 4 564 Eur - čo bola zároveň aj maximálna suma možného navýšenia úveru). Žalovaný v 1. rade na pojednávaní dňa 25.07.2018 opísané navýšenie úveru nepoprel. Žalobca je tak názoru, že predmetná námietka žalovaných, že úver nebol navýšený, je nedôvodná. Rovnako námietka, že žalovaní úver uhradili, sa nezakladá na pravde. Zo skutočností, ktoré žalovaní uvádzali pred súdom prvej inštancie a tiež z dôkazov, ktoré predkladali na ich preukázanie, bolo viac ako evidentné, že žalovaní si riadne nerozlišujú svoje viaceré splatné záväzky. Taktiež nemožno prisvedčiť ani argumentácii žalovaných, že zmenka (išlo o blankozmenku) je neplatná, a to práve z dôvodu, že je nevyplnená. Pojem blankozmenka nie je legálne definovaný. Ust. § 10 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“) však predpokladá, že zmenka môže byť pri jej vydaní neúplná. Následne v ust. § 77 ods. 2 ZZŠ už zákonodarca priamo odkazuje na toto ustanovenie (§ 10 ZZŠ), ako na ustanovenie o „blankozmenke“. V tejto súvislosti odkázal na Zmluvu o použití zmenky zo dňa 17.06.2008 (ďalej len „Zmluva o použití zmenky“), ktorá v čl. II a čl. III upravuje vznik, zánik a samotný obsah tzv. vyplňovacieho práva. Blankozmenku vyplnili v súlade s obsahom Zmluvy o použití zmenky, pričom odkázal na vyjadrenie zo dňa 17.04.2018, v ktorom sa k spôsobu vyplnenia blankozmenky vyjadroval podrobne. Taktiež uviedol, že neobstojí ani argument žalovaných, že na zmenke nebolo zaznačené jej úročenie. V zmenkovej žalobe si okrem zmenkovej sumy uplatnili aj zmenkový úrok vo výške 6,00 % ročne odo dňa 20.04.2017 až do zaplatenia. Na tento mu vznikol nárok v zmysle ust. § 48 ods. 2 ZZŠ (šesť percentové úroky odo dňa zročnosti). Nejde teda o úrok, ktorým sa úročí zmenková suma, ale o úrok, na zaplatenie ktorého vznikol nárok z dôvodu, že žalovaní sa dostali do omeškania s úhradou zmenkovej sumy. Záverom dodal, že mu nie je zrejmé, v čom konkrétne vidia žalovaní absolútnu neplatnosť Zmluvy o použití zmenky. Podpisom Zmluvy o použití zmenky sa žalovaní žiadnych svojich práv, ktoré by im vznikli v budúcnosti, nevzdali. Osobitne uviedol, že avalista sa nevzdal žiadneho svojho práva v súvislosti so zabezpečením „nového záväzku“ alebo „iného záväzku“. Zmluvné strany v Zmluve o použití zmenky vyhlásili, že súhlasia s tým, aby bola spôsobom uvedeným v tejto zmluve zabezpečená zabezpečovaná pohľadávka veriteľa aj po zmene úverovej zmluvy dodatkom medzi veriteľom a dlžníkom. Tým zo strany avalistu však nedošlo k vzdaniu sa akéhokoľvek svojho práva do budúcnosti. Ak by sa s tým však súd nestotožnil, ostáva nespochybné, že zabezpečenie existuje (minimálne) v pôvodne dojednanom rozsahu. Žalovaný v 2. rade (avalista) sa zaručil za dlh žalovaného v 1. rade v celom rozsahu (nakoľko zo Zmluvy vyplýva, že ručením je zabezpečená celá pohľadávka našej spoločnosti, nielen jej časť), t. j. žalovaný v 2. rade sa za záväzok žalovaného v 1. rade zaručil až do výšky 300 000 Sk (suma vo výške 9 959,19 Eur). Hoci bol úver navýšený o sumu 4 564 Eur, v súčasnosti žaluje jeho spoločnosť sumu vo výške 1 136 Eur s prísl. Žalovaná suma je v plnej výške zabezpečená ručením žalovaného v 2. rade aj len podľa pôvodného textu Zmluvy, bez ohľadu na uzavretý Dodatok č. 1. Záverom žalobca napadol uplatnenie trov žalovaných, nakoľko mu nie je zrejmé, (i) aké trovy si žalovaní uplatňujú, (ii) ako dospeli k uvedenému vzorcu pre ich výpočet, (iii) v akej výške si trovy konania vyčíslujú, a (iv) či sú/boli takto „uplatnené“ trovy účelne vynaložené. Odhliadnuc od toho, žalovaní „uplatnené“ - trovy konania ani ničím nepreukázali a nezdokladovali. Takto „uplatnené“ trovy konania tak v žiadnom prípade nespĺňajú podmienku odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov s odkazom na ust. § 251 CSP.

6. Žalovaní v replike spochybňovali pravdivosť a relevantnosť vyjadrení žalobcu. Oproti nekalým praktikám využívaných bankou, alebo jej právny zástupcom sa dožadujú rozhodovania súdom na základe písaného práva, na základe zákonov a ich jednotlivých paragrafov a na základe spravodlivosti

garantovanej v Ústave Slovenskej republiky. S poukazom na citované ustanovenia zmenkového a šekového zákona (§ 3a, § 1, § 2, § 75, § 76, § 34, § 38, § 44) napádali presne vyčíslené úroky a odmeny požadované advokátmi. Mali za to, že k postihu za neprijatie a neplnenie došlo ešte predtým ako by vôbec k prijatiu alebo neprijatiu došlo, ešte predtým ako by bol vznesený protest voči neprijatiu alebo neplateniu, pretože k predloženiu zmenky k videniu, prijatiu, plateniu do dnešného dňa nedošlo, a teda ani protest ako verejná listina voči neprijatiu nemohol byť napísaný. Opätovne poukázali na neplatnosť dohody, ktorou sa niekto vopred vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti.

7. Žalobca v duplike uviedol, že ďalšie vyjadrenia (duplikujúce už uvádzané tvrdenia) považuje za nepotrebné, neúčelné a vo vzťahu k predmetu veci aj za zbytočné, nakoľko sa nazdáva, že konajúci súd aktuálne disponuje dostatkom informácií na to, aby vec právne posúdil a rozhodol. Vo vzťahu k obsahu vyjadrenia žalovaných zo dňa 07.01.2019 zaujal stručné stanovisko, ktorým sa primárne chce od v ňom uvedených tvrdení ostro dištancovať. Považuje za neprípustné, aby žalovaní, resp. splnomocnený zástupca žalovaných, prezentoval v podaní pred súdom skutočnosti, ktoré sú nielen nepravdivé a nepodložené, ale ktoré sú navyše hrubo urážlivé. Nemožno tak prisvedčiť záverom, že blankozmenka je nimi vyfabulovaný pojem, resp. že ide o inštitút nepodložený a nevyplývajúci z platného práva. Jeho používanie je pomerne bežné a ako vyplýva aj z vyššie uvedeného, blankozmenka je dôkladne a pomerne široko rozpracovaný pojem aj v odbornej literatúre, ktorá sa venuje zmenkovým nárokom. Záverom dodal, že z jeho pohľadu je postup splnomocneného zástupcu žalovaných značne nehospodárny, vedúci len a výlučne k zbytočnému navyšovaniu trov konania (takýmto postupom dokonca môžu trovy konania prevýšiť výšku nimi žalovanej istiny, čo v konečnom dôsledku v prípade jeho úspechu zaťaží žalovaných). Nakoľko je presvedčený o tom, že skutkové okolnosti sú už dostatočne ustálené, žiadal odvolací súd, aby s poukazom na zásadu iura novit curia vec právne posúdil a aby vo veci rozhodol.

8. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa všetky náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1. a 2. je dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol v zastavujúcej časti (I. výrok) napadnutý odvolaním, preto v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

11. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

12. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovaným 1. a 2. zaplatenia sumy 1 576 Eur spolu so zmenkovým úrokom a príslušenstvom titulom žalobcovho vlastníctva vlastnej zmenky znejúcej na zmenkovú sumu 1 576 Eur vystavenej v Bratislave dňa 17.06.2008 a splatnej dňa 19. apríla 2017, ktorú vystavil žalovaný 1. a žalovaná 2. sa zaručila (doložkou per aval) za žalovaného v 1. rade.

13. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaný 1. ako dlžník uzatvorili spolu dňa 17.06.2008 zmluvu o splátkovom úvere č. 08-0000129164 na základe, ktorej sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť úver vo výške 300 000 Sk (9 958,18 Eur) na účel financovania investícií menšieho rozsahu, pričom pri tomto úkone dlžník vystupoval ako podnikateľ pod obchodným menom Karol Szikonya s miestom podnikania Čičov, Hlavná 316, IČO: 43 088 317 zapísaný v živnostenskom registri Obvodného úradu v Komárne, odbor živnostenského podnikania, živnostenský register č. 410-16763 v zmysle výpisu zo živnostenského registra zo dňa 13.06.2008. Podľa článku IV. zmluvy o splátkovom úvere bolo podmienkou poskytnutia úveru (okrem iného) za účelom posilnenia vymáhateľnosti celkovej pohľadávky veriteľa vystavenie príslušnej bianko zmenky a platné uzatvorenie zmluvy o použití zmenky ku každej bianko zmenke v zmysle ods. (i) (bod. 4.2 písm. e) ods. (i) zmluvy splátkovom úvere) a obdržanie zmenky opísanej v zmluve o použití zmenky veriteľom (bod. 4.2 písm. e) ods. (ii) zmluvy splátkovom úvere). V článku VII. zmluvy o splátkovom úvere je uvedené, že za účelom posilnenia vymáhateľnosti celkovej pohľadávky veriteľa bude poskytnutá bianko zmenka vystavená

dlužníkom na rad veriteľa a avalovaná avalistom P. X. a k nej prináležiaca zmluva o použití zmenky uzatvorená medzi veriteľom, dlžníkom a avalistom P. X..

14. V deň ako bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, bola uzatvorená medzi veriteľom, dlžníkom a P. X. zmluva o použití zmenky podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorej veriteľ bude po splnení dohodnutých podmienok oprávnený doplniť na biano zmenke výšku zmenkovej sumy, menu zmenkovej sumy a dátum splatnosti (článok I. bod 1.5 dohody o použití zmenky). Avalista podľa § 303 Obchodného zákonníka vyhlásil, že v prípade, ak dlžník nezaplatí zabezpečovanú pohľadávku riadne a včas, zaplatí zabezpečovanú pohľadávku veriteľovi za dlžníka v súlade s touto zmluvou (článok I. bod 1.7 dohody o použití zmenky).

15. Listom zo dňa 26.04.2013 oznámil veriteľ dlžníkovi mimoriadne zosplatnenie úveru, pričom výška celkovej pohľadávky veriteľa ku dňu 25.04.2013 bola 3 429,17 Eur (č. I. 27). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dlžník uhradil ďalšiu časť pohľadávky vo výške 1 852,22 Eur, teda nesplatená istina ku dňu podania žaloby predstavovala sumu 1 576,95 Eur a ktorá zároveň predstavovala zmenkovú sumu. Po podaní žaloby dlžník vykonal ešte úhrady vo výške 440 Eur, a preto žalobca podaním zo dňa 17.04.2018 zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 440 Eur späť (č. I. 82).

16. Súd prvej inštancie následne rozhodol napadnutým rozsudkom.

17. Predtým ako sa odvolací súd začal zaoberať jednotlivými námietkami žalovaných, posudzoval, či je možné zaoberať sa aj námietkami žalovaných uvádzaných v doplneniach odvolania doručených súdu prvej inštancie dňa 17.10.2018 (č. I. 180) a dňa 06.11.2018 (č. I. 181).

18. Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

19. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že k procesným podmienkam v odvolacom konaní patrí v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania aj to, že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote, uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 OSP (teraz § 365 ods. 1 CSP) rozhodnutie súdu prvého stupňa napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda, môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný [(§ 212 ods. 1 OSP) - teraz § 379 a § 380 CSP], čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na rozsah a dôvody vymedzené v odvolaní [(s výnimkou podľa § 212 ods. 2, 3 OSP) - teraz § 379 a § 380 ods. 2 CSP]. Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote [(§ 204 OSP a § 205 OSP) - teraz § 362 a § 365 CSP] a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 279/2010).

20. Keďže rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený zástupcovi žalovaných dňa 14.09.2018, 15-dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť 15.09.2018 a posledný deň lehoty na podanie odvolania potom uplynul 01.10.2018, kedy bolo súdu prvej inštancie doručené odvolanie žalovaných 1. a 2. Vzhľadom na túto skutočnosť, odvolací súd dospel k záveru, že na ďalšie odvolacie dôvody doplnené dňa 17.10.2018 a dňa 06.11.2018 nemôže prihliadať, a preto rozsudok odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaných uvedených v odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je čiastočne dôvodné.

21. K namietanému opomenutiu aplikácie zákonných ustanovení na ochranu spotrebiteľa a právneho režimu uzatvárateľnej zmluvy o splátkovom úvere odvolací súd uvádza, že žalovaný 1. odôvodňoval svoje postavenie ako spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy o splátkovom úvere skutočnosťou, že úver si v skutočnosti bral za účelom opravy strechy a zateplenia ich rodinného domu, teda malo ísť o súkromnú investíciu. Žalovaní v odvolaní uviedli, že mali záujem o hypotekárny úver na rekonštrukciu rodinného domu, avšak banka im ponúkla rýchlejší spôsob vybavenia pôžičky. V súvislosti s týmito námietkami odvolací súd uvádza, že z obsahu súdneho spisu nemá preukázané, že by uvedené skutočnosti žalovaní tvrdili aj pred súdom prvej inštancie, teda odvolací súd má za to, že žalovaní prvýkrát použili ako procesnú obranu tvrdenie o využití poskytnutých finančných prostriedkov na súkromný účel až v odvolacom konaní. Túto námietku je nevyhnutné považovať za tzv. novotu v odvolacom konaní (§ 366 CSP). Táto novota sa však netýka procesných podmienok, ani vylúčenia sudcu či nesprávneho obsadenia senátu, nejde ani o inú vadu v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože vadou sa rozumie porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok rozhodnutia vo veci, čo žalovaní netvrdili, a ani neuviedli okolnosti, ktoré im bránili túto námietku uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Keďže predpokladom uplatnenia novôt v odvolacom konaní je existencia dôvodov uvedených v § 366 CSP, ktoré v tomto prípade žalovaní ani netvrdili, odvolací

súd na túto námietku žalovaných nemohol prihliadať, a preto sa ňou ani bližšie nezaoberal, avšak na zdôraznenie nespotrebitel'ského charakteru vyššie uvedeného záväzku odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pojem spotrebiteľ sa má vykladať reštriktívne, a s odvolaním sa na postavenie tejto osoby v rámci určitej zmluvy vo vzťahu k jej povahe a účelu, a nie na subjektívnu situáciu tejto osoby, pričom jednu a tú istú osobu možno považovať pri určitých plneniach za spotrebiteľa a pri iných plneniach za podnikateľa. Osobitná ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany sa preto uplatní len na zmluvy uzatvorené jednotlivcom mimo a nezávisle od obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo účelu s jediným cieľom uspokojiť vlastnú súkromnú potrebu, pričom takáto ochrana nie je odôvodnená na účel obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Ak uzavrie osoba zmluvu na účel súvisiaci s jej obchodnou alebo inou podnikateľskou činnosťou, musí sa považovať za rovnocennú s druhým účastníkom zmluvy v tom zmysle, že osobitná ochrana vyhradená spotrebiteľom nie je v tomto prípade odôvodnená. Pri posudzovaní spotrebiteľského charakteru uzatvorenej zmluvy odvolací súd vychádzal z dôkazných prostriedkov, vyplývajúcich zo súdneho spisu. V uzatvorenej zmluve o úvere je dlžník jasne identifikovaný ako fyzická osoba podnikateľ, teda živnostník, v zmluve je jasne uvedené, že dlžník pri uzatváraní tohto úkonu vystupuje ako podnikateľ, zmluva je obsahovo koncipovaná ako obchodná zmluva a účel poskytnutia úveru bol vymedzený ako financovanie investícií menšieho rozsahu. Za daných okolností je odvolací súd toho názoru, že dôkazné bremeno preukazujúce spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy zaťažovalo toho, kto tvrdil, že zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, teda v tomto prípade žalovaných a bolo na nich, preukázať, že jediným cieľom pri uzatvorení tejto zmluvy bolo uspokojenie svojich súkromných potrieb. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie žalovaní iba vo všeobecnosti poukazovali na ich postavenie ako spotrebiteľov, pričom sa odvolaciemu súdu zdá, že jediným argumentom bolo, že zmluvu uzatvárali ako fyzické osoby, tento argument však sám o sebe nie je postačujúci, a bolo na žalovaných preukázať, že zmluvu uzatvárali ako spotrebiteľia, pretože ako je uvedené vyššie, zo zmluvy vyplýva, že ju uzatváral žalovaný 1. ako fyzická osoba podnikateľ. Na záver k uvedenému odvolací súd dodáva, že žalovaní ani v rámci odvolacieho konania nepredložili súdu žiadne dôkazy, preukazujúce skutočnosť, že poskytnuté finančné prostriedky využili na súkromný účel, a preto ich obrana zostala iba v rovine nepreukázaných tvrdení.

22. K namietanému uhradeniu celej zabezpečovanej sumy odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 56. až 58. a stotožňuje sa s ním, pretože súd prvej inštancie dostatočne vyčerpávajúco vysvetlil, prečo mal za preukázané, že nebola uhradená celá pohľadávka veriteľa ako aj prečo zmenka zabezpečovala aj navýšenie úveru a bolo by nadbytočné uvedené skutočnosti opakovať.

23. K námietke miestnej nepríslušnosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 9NcC/2/2018-48 zo dňa 25. januára 2018, ktorým krajský súd rozhodol, že miestne príslušným je Okresný súd Nitra, ktorý je podľa § 22 CSP kauzálny príslušný na prejednanie sporov týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov týkajúcich sa zmenkových protestov pre obvod Krajského súdu v Nitre, a preto aj túto námietku žalovaných považoval odvolací súd za nedôvodnú.

24. Odvolací súd námietku žalovaných o nedostatku právneho posúdenia považoval za dôvodnú, nakoľko v odôvodnení rozsudku absentuje posúdenie samotnej zmenky z hľadiska Zmenkového a šekového zákona, a rovnako právne odôvodnenie priznania zmenkovej odmeny vo výške 5,25 Eur a zmenkového úroku.

25. Podľa 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

26. Súd prvej inštancie bol povinný rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 CSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozhodnutie neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 220 CSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

27. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva sporovej strany na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

28. Odvolací súd v posudzovanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa neriadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle 220 CSP (absentuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia), a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces. Je tomu tak z nižšie uvedených dôvodov.

29. Podľa názoru odvolacieho súdu, rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje právne posúdenie zmenky a zmluvy o použití zmenky z hľadiska Zmenkového a šekového zákona a rovnako právne odôvodnenie priznania zmenkovej odmeny vo výške 5,25 Eur a zmenkového úroku. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, či bola zmenka vyplnená a predložená v súlade so zmluvou o použití zmenky a či je potrebné, aby zmenka pred podaním žaloby bola predložená žalovaným na zaplatenie. Podľa názoru odvolacieho súdu sú to však otázky pre rozhodnutie vo veci samej podstatné.

30. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje akékoľvek právne odôvodnenie vyššie uvedených záverov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný záväzným názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), opätovne posúdi žalobcom uplatnený návrh, pričom sa náležite vysporiada aj s námietkami odvolateľov, osobitne posúdi, či bola zmenka vyplnená zákonom stanoveným spôsobom, na základe akého právneho titulu má žalobca nárok na zmenkovú odmenu a podľa čoho súd prvej inštancie ustálil výšku zmenkového úroku. Rozhodnutie odôvodní zákonným spôsobom tak, aby bolo v súlade s § 220 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

31. Záverom odvolací súd uvádza, že jeho pozornosti neunikla, ani tá skutočnosť, že Okresný súd Nitra zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 05.10.2017, sp. zn. 1CbZm/34/2017-30 až uznesením č. k. 7Csp/300/2017-169 zo dňa 21.08.2018, teda až po vyhlásení rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na § 267 ods. 3 prvá veta CSP podľa ktorého, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, súd zruší platobný rozkaz v celom rozsahu a nariadi pojednávanie. Povinnosťou súdu je v zmysle citovaného ustanovenia po podaní odporu primárne zrušiť platobný rozkaz a až následne môže súd prvej inštancie vo veci konať a nariadiť pojednávanie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danej veci nepostupoval procesne správne, avšak vydaním uznesenia o zrušení platobného rozkazu, súd prvej inštancie tento nedostatok odstránil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).